

MARINA ALMĂȘAN

Ceasul iubirii

...CEI 16 ANI AI MEI ALĂTURI DE

Victor Socaciu

Prefețe de: Alex Ștefănescu, Adrian Artene,
Alice Năstase Buciuta, Eugen Cristea

CORINT
BOOKS

Cartea Marinei poartă o mare iubire dincolo de moarte

O carte este ca rama unui tablou! Păstrează în interiorul ei secvențe de viață care, nepictate în cuvinte, s-ar dizolva printre amintiri. Iar o carte despre o mare iubire, așa cum a fost cea dintre Marina Almășan și regretatul Victor Socaciu, înrămează o poveste care va dăinui. E un omagiu pe care Marina i-l lasă, ca pe o ultimă lacrimă pe Pământ, maestrului inimii ei. Ca în *Maestrul și Margareta* a lui Mihail Bulgakov, dragostea capătă chipuri între Pământ și Cer, între Iad și Rai. Ori ca *Dragostea în vremea holerei*, ce îi aparține lui Gabriel García Márquez, cartea Marinei mărturisește iubirea dincolo de hotarele lumești. Îi croiește aripi, o înalță către nemărginitul celest.

Și literatura română a avut cărțile ei de iubire necuprinsă. *Enigma Otiliei*, descifrată de George Călinescu, sau *Adam și Eva* a lui Liviu Rebreanu, unde el și ea sunt oricare dintre noi, mărturisesc marile iubiri cu limba unei spovedanii. Așa se întâmplă și cu

această carte. Cartea Marinei poartă o mare iubire dincolo de moarte.

Marina și Victor sunt personajele unei iubiri fracturate în spațiul teluric. De altfel, niciuna dintre marile iubiri din literatura universală nu a fost una lină. Au fost vijelioase, asemenea furtunilor stârnite pentru a despica apele mărilor, pentru a le sfâșia și a răscoli străfundurile întunecate.

Marina refuză ca iubirea dintre ea și Victor să fie răstignită într-o lume nedreaptă și o resuscitează printr-o strădanie literară supraomenească.

Încă din primul paragraf al cărții, Marina își declină intenția: „Nu există adevăr absolut. Există doar perspectiva noastră asupra lucrurilor care ni se întâmplă. Cartea de față este despre povestea MEA de iubire cu Victor Socaciu, văzută din perspectiva MEA.”

Această carte nu repară doar decizii eronate dintr-o poveste de iubire reciprocă, ci consolidează și soclul statuii veșnice a unui maestru. A unui artist pe care România l-a iubit, în consonanță cu dragostea pe care Marina i-a purtat-o și i-o va purta dincolo de moarte.

Nu doar dragostea pentru Victor Socaciu, ci și pentru creația lui, pentru memoria lui sunt perpetuate prin această carte, în care Marina înrămează și întreaga moștenire artistică pe care Victor Socaciu a lăsat-o, în tomuri de sunet, României. Fiecare cântec al maestrului, scris în timpul căsniciei lor, capătă sens prin story-ul din umbră, pe care Marina îl devoalează. Cortina se ridică, iar publicului îi este înfățișat un altar al muzicii.

Cititorii devin părtași, prin această carte, la opera copleșitoare a lui Victor Socaciu. Și descoperă iubirea absolută, așa cum a fost ea așezată pe note muzicale.

De la „Aripi de cocori” până la „Inelul lui Saturn”, această carte zboară lovindu-se de zăbrelele coliviei unei iubiri tăcute, nebănuite. Cu toate că despărțirea lor și-a frânt ireversibil aripile în paginile publicațiilor din România, multe lucruri au fost... „tăcute” până acum, nu au fost mărturisite: „Când am apăsat tasta «Postează», am simțit o mare ușurare, chiar dacă realizez că gestul meu se va ciocni de hotarul dintre lumi.” Iar cartea de față trece dincolo de bariera tăcerii și rostește adevăruri mute, le fredonează, într-un limbaj al decenței și, deopotrivă, al durerii.

Decenței, prin opțiunea Marinei de a nu se victimiza. Durerii, prin împărtășirea sentimentelor pe care fiul celor doi, Victoraș, le-a măsurat cu un compas sufletesc și înainte, dar și după dispariția tatălui. Până la urmă, această carte poate fi și un bandaj pentru rana copilului Marinei. În tentativa unei mame de a-și vindeca fiul, de a-l însănătoși, de a-i ameliora suferința.

Și – de ce nu?! – de a-și obloji propriile neliniști, de a-și răspunde unor întrebări care au măcinat-o vreme de un deceniu, cât a trecut de la separarea de Victor. Ea a purtat pe ramurile inimii, fără să declare până acum, melodiile lui ca pe un pansament: „Nu i-o spuneam, dar era o adevărată fericire să stau lângă Victor când compunea. Muzica sa îmi încălzea sufletul și-mi modela convingerea că, pentru acest bărbat, niciun sacrificiu nu e prea mare...”

Multe regrete sunt sădite, asemenea unor semințe incandescente, în această carte: „Aceștia sunt, așadar, cei trei copii ai lui Victor Socaciu. Deși aș fi putut să jur că iubește copiii, iată că, fără să vrea, Victor le-a sădit, fiecăruia din ai săi, suferință în suflet. Pentru asta sper să nu-l ierte numai Dumnezeu, ci și copiii. Și să-i poarte veșnic o amintire frumoasă, precum cântecul «Copiii, speranța noastră», compus de un Victor pe atunci incredibil de fericit, în anul în care nașterea fiului său îl înălțase în al nouălea cer.”

Într-un mod admirativ, Marina găsește, totuși, calea iertării și provoacă multe bucurii să curgă, ca o ploaie caldă de vară, din interiorul paginilor: „În momentul în care s-a comis primul nostru sărut, ne aflam undeva, într-o deplasare în vestul țării.”

Ca în orice poveste de dragoste, Marina și Victor și-au întins aripile până la Soare, dar au cunoscut și întunericul fără sfârșit. Marina a inventariat frisoanele iubirii care au încercat-o, dar și-a dezvelit și urmele sângerânde pe care ghearele suferinței le-a încastrat în sufletul ei: „S-a ridicat de pe canapea și s-a retras în dormitorul de la etaj, lăsându-mă în abisul unei prăpăstii din care nu am mai reușit să mă ridic niciodată... (...) Ascultând, iar și iar, cântecele soțului meu, cele mai multe dintre ele fiind compuse în timpul poveștii noastre de iubire, amintirile veneau peste mine natural, ca într-un reflex pavlovian. Îmi deșertam gândurile-fluviu pe ecranul iPadului. Îl mai ștergeam, din când în când, de lacrimile cărora uneori nu le puteam pune, pur și simplu, stavilă. Erau, oare, lacrimi de regret sau doar nostalgia firească a anilor

tinereții și a unei iubiri pe care foarte puțini reușesc s-o simtă într-o viață?”

De altfel, în postfață, ea ne invită să răspundem la întrebarea care îi este adresată obsesiv. Dacă a încetat vreodată să-l iubească pe Victor.

Da, Marina! Cartea aceasta este răspunsul tău intim, pe care îl și autentifici în fața lumii. E despre o iubire care nu s-a încheiat aici, pe Pământ, și pe care o duci, ca pe o cruce, dincolo de moarte! Și care nu se știe cum se va încheia! Poate într-o altă viață!

ADRIAN ARTENE,
jurnalist, director editorial
al Trustului de presă „Gândul”

Marina și Victor

Unde se duc iubirile atunci când se duc? Mă întreb mereu, parafrazând întrebarea naivă din nuvela lui Barbu Ștefănescu Delavrancea, unde copilul se întreba inocent „Dar cocorii unde se duc când se duc?”. Întrebarea mea primește mereu tot felul de răspunsuri venite din iubirile mele, din întâlnirile mele, din lecturile mele.

Și cartea Marinei Almășan, *Ceasul iubirii*, mi-a oferit un răspuns, și încă unul superb, bogat argumentat, așezat printre versuri dumnezeiesc de tandre și emoții recuperate dintre ani și dintre doruri. Un răspuns atât de frumos, încât, cu siguranță, nici nu mai are importanță faptul că este, categoric, unul greșit. Și spun asta nu doar în calitate de cititoare captivată, suptă în povestea de dragoste tristă căreia am vrut să-i aflu toate amănunțele – iar autoarea a fost generoasă, povestindu-ne clipe, nuanțe, revolte, tristeți, îmbujorări pe care noi n-am fi putut să le deslușim, altfel, niciodată –, ci și în calitate de apropiată a amândurora.

I-am cunoscut pe Marina și Victor la începutul poveștii lor de dragoste și i-am văzut fericiți, îndrăgostiți, având un copil mic în jurul căruia se învârtteau bucurăși, așa cum fac părinții tineri care și-au făcut copiii din dragoste. I-am intervievat și pozat în apartamentul lor, i-am urmat în turneele „Ceaiului de la ora 5” sau ale „Arcei Marinei”, i-am văzut muncind împreună. Cred că i-am văzut și certându-se, o dată, într-o deplasare obositoare, cred că eram prin America. I-am bârfit la un moment dat cu niște colegi din echipă, care mi-au povestit, șușotind, cât de tare se îndrăgostiseră unul de celălalt la început. Și cât de prost se ascundeau și ce năuci erau după întâlnirile lor furate, despre care erau convinși că nu le bănuiește nimeni. I-am bârfit de bine, cu un soi de invidie. Cine n-ar vrea să se îndrăgostească așa de tare, încât să nu mai fie în stare să știe să se-ascundă?

I-am plăcut mult când erau împreună. Erau Marina și Victor, așa îi știam cu toții. Am fost la multe petreceri ale lor, la zile de naștere, la lansări de discuri, de cărți, de emisiuni... Am fost inclusiv la o zi de naștere a Marinei la care sărbătorita n-a venit, fiindcă făcuse oreion, așa că și-a primit felicitările prin reprezentantul ei, Victor, care a fost o gazdă desăvârșită și calmă. Da, chiar i-am plăcut mult cât au fost împreună. Și, totuși, cred că, într-un adânc de inimă, am ales să îl plac mai mult pe Victor. Dar s-o înțeleg mai mult și mai bine pe Marina.

Într-un interviu pe care mi l-a dat într-o conversație lungă de câteva ore, purtată în redacția noastră într-o dimineață cu lumină de miere, în care am făcut și câteva

fotografii ce au rămas pentru totdeauna în paginile revistei *Tango*, l-am întrebat pe Victor dacă există vreo iubire în care amândoi partenerii iubesc la fel de mult. A făcut un semn de neîncredere... Apoi mi-a mărturisit că, în cuplul lui, el este cel care iubește mai mult. L-am îndrăgit cu încă o bătaie de inimă în plus, fiindcă mi-a spus asta nu cu tristețe, așa cum m-aș fi așteptat, ci arătându-mi ce noroc e să fii tu cel care a întâlnit un om care să poată fi astfel iubit. Și în clipa aceea, iubindu-l și admirându-l pe Victor, am aflat încă o dată, ca și cum n-aș fi știut deja, cât de specială e Marina, ca să poată fi astfel iubită.

Mai târziu, într-un context pe care aproape că nu-l mai înțeleg acum, privind retrospectiv, am avut o perioadă în care Marina mi-a făcut câteva confidențe după despărțirea de Victor. Era foarte supărată pe el. Am ascultat-o și am înțeles-o.

Într-un context pe care aproape că nu-l mai înțeleg acum, deși mi-l amintesc clar, căci Victor mă sunase să mă roage să-l ajut să promoveze noul lui album de cântece scrise pe versurile lui Nichita Stănescu, am avut și o întâlnire cu Victor, în care el mi-a făcut câteva confidențe după despărțirea de Marina. Era foarte supărat pe ea. L-am ascultat și l-am înțeles.

Numai că, de fapt, am crezut și atunci, așa cum cred și acum, că niciunul nu avea dreptate. Pentru că și unul, și celălalt credeau că iubirile se duc, atunci când se duc, în altă casă, în alt pat, în alt destin – și-l bănuiau sau acuzau pe celălalt că în felul acesta simplist, printr-o plecare, printr-o alegere, au năruit povestea lor de dragoste atât de neasemuită.

Veți înțelege, însă, citind cartea de față, că altundeva s-a așezat istoria lor de cântec, de iubire, de luptă cu viața, de căutare a sensului. Într-un loc, într-un refugiu etern, într-un liman pe care nici măcar autoarea nu-l mai poate vedea, cu ochii împăienjeniți de lacrimi și de amintiri, amețită de starea aceea îndurerată pe care tot o poezie a marelui Adrian Păunescu a așezat-o în cuvânt... „Și cum se-ntâmplă moartea să le spele/ Pe toate înobilându-le fictiv,/ Ai să te-apleci deasupra morții mele/ Și tot ai să mă ierți definitiv.”

Cititorii, însă, dacă vor citi până la capăt, rînd cu rînd, dar mai ales printre rînduri, vor ști unde e. Și vor lăcrima de frumusețea unei povești de iubire care nu s-a sfârșit și nu se va sfârși niciodată.

ALICE NĂSTASE BUCIUTA,
scriitor

Prefață simplă...

Exact când parcurgeam cu drag și interes cartea Marinei, întâmplarea blestemată de a mă îmbolnăvi m-a aruncat brusc într-o nouă și ciudată perspectivă de a aborda confesiunile ultraadevărate ale autoarei. Brusc, mi-am dat seama – dacă mai era nevoie – că viața nu reprezintă mare lucru, că trebuie trăită și, mai ales, respectată clipă de clipă, minut de minut, ceas de ceas. Nu fac aici filosofie de doi bani, nu e cazul, însă nu pot să nu remarc – cu toată obiectivitatea de care pot fi în stare acum – că rândurile Marinei au fost un real balsam pentru un om aflat nu chiar într-una dintre cele mai bune stări de sănătate sau de spirit. Într-un fel, m-am regăsit cu cele mai adânci tainițe ale sufletului, ale gândurilor profunde, în tot ceea ce aduce Marina pe tapet. Cel mai important lucru mi se pare că Marina scrie „la vedere”, cu o sinceritate absolut ieșită din comun (nu e prima dată când face asta), cu eleganță, cu devoțiune și cu punerea pe tavă a celor mai frumoase sentimente pe care le poate cunoaște ființa umană. Ni se dezvăluie cu frumoase „arme” scriitoricești esența

dragostei, esența bunei înțelegeri, esența admirației reciproce într-un cuplu, nevoia de frumos, nevoia de puritate, de tandrețe reală și necontrafăcută. Fiecare pagină, fiecare gând, fiecare „secret” conțin din plin ADEVĂR. Pentru că, da, Marina nu se sfiește nicio secundă să relateze faptele în forma lor nedisimulată, dublate de rafinate comentarii, unele pline de haz (și asta nu e rău deloc, viața mai are și părțile ei hazlii, sau, mă rog, ar trebui să le aibă), altele mai pline de sensuri dure sau ascunse.

Am fost un apropiat al celor doi, eu cunoscându-l pe Victor cu mult înaintea Marinei, la splendidul său debut în Cenaclul FLACĂRA – un debut de-a dreptul intrat în istoria scrisă sau nescrisă a Cenaclului, mult mai târziu cunoscând-o pe Marina, prin anii '90, în 1995, mai exact, rămânând un constant colaborator al acesteia, iată, de peste 27 de ani. Spuneam că le-am cunoscut bine familia, fiind alături cu ocazia a nenumărate evenimente, amintind aici cu drag de turneul din 1999 de la Chicago, unde m-am apropiat foarte mult de cei doi, vorba ceea, cunoscând omul așa cum e la drum lung și în turneu... Apoi festivaluri peste festivaluri, emisiuni zeci și sute, colaborări una și una. Mă bucur enorm că Marina, înarmată cu răbdare, nostalgie, dragoste, respect și, peste toate, obiectivitate, creionează un adevărat portret al Artistului, un portret care prinde viață, iată, fie și numai din câteva întâmplări selectate cu drag și emoție. Da, dragii mei, EMOȚIE este cuvântul definitoriu al cărții Marinei. Portretul schițat a 16 ani de viață. De trăire. De speranță. De șansă. A fost bine? A fost rău? Numai bunul

Dumnezeu o poate spune... Conform trendului nenorocit care a prins în mod oribil, mai ales în ultimii ani, acela de a intra cu bocancii (neapărat murdari) în sufletele oamenilor normali, te-ai aștepta la ciudățeni de comentarii la apariția unei asemenea cărți-confesiune. Ei bine, nu e așa! Este un document real, scris de un om normal, adresat unor cititori normali! Și dacă, la final, rămânem un pic pe gânduri (frumoase, desigur!), Marina a câștigat o nouă partidă, e clar... Portretul schițat de Marina a devenit deja ISTORIE...

O ISTORIE FRUMOASĂ...

EUGEN CRISTEA,
actor